

ARKIVRÅD

ORGAN FOR NORSK ARKIVRÅD 1 / 13

-
- Ut mot havet
 - Hva er DIAS-prosjektet og hvordan påvirker det oss i vår arkivdanning?
 - Hospitering ved Riksarkivet
 - Hvem tror du at du er?
 - Noark 5, fri programvare og DOTS som ikke er en kjeks

INNHOOLD

	side
Ut mot havet	4
Med offentleglova i fire år	6
Hva er DIAS-prosjektet og hvordan påvirker det oss i vår arkivdanning?	8
Hospitering ved Riksarkivet	10
Arkivakademiet på HiOA	12
Hvem tror du at du er?	14
Noark 5, fri programvare og DOTS som ikke er en kjeks	18
Arkivmeldingen	21
Riksarkivarens vedtak	22

Kjære leser,

Nytt år og nye muligheter. Arkivråd ruller inn i 2013, og er spent på hva dette året vil bringe. Vi håper at noen av dere der ute har ideer og innspill til stoff i bladet. Har du vært med på noe som du har lyst til å formidle til andre? Kurs, konferanser, prosjekter eller annet? Eller kanskje du kjenner en ildsjel som du vil gjøre litt stas på, og som vi kan få intervju? Ta kontakt med oss, så skal vi se hva vi kan få til.

God lesning!

Sissel Ødegård,
redaktør

UTGIVELSESPLAN 2013

Nummer	Innleveringsfrist
2/2013	10. mai
3/2013	10. august
4/2013	10. november

norsk arkivråd

Arkivråds redaksjon:

Sissel Ødegård (redaktør)
Bente Andersen Sundlo
Karianne Schmidt Vindenes
Jean-Philippe Caquet

Ansvarlig redaktør:

Vilde Ronge, leder for Norsk Arkivråd

Redaksjonens postadresse:

ARKIVRÅD
Maridalsveien 3, 0178 Oslo

Utgiver:

Norsk Arkivråd, Oslo

Telefon:

22 20 28 90
Betjent hverdager fra kl. 09.00–15.00

E-post:

postmottak@arkivrad.no

Internett:

<http://www.arkivrad.no>

Norsk Arkivråd er en landsomfattende arkivfaglig interesseorganisasjon med medlemmer fra alle deler av landet og fra alle typer bedrifter og institusjoner. Formålet er å få en effektiv arkivadministrasjon i alle arkivdannende virksomheter. Alle kan bli medlem i Norsk Arkivråd.

Bedriftsmedlemsskap: kr 1000,-
(A-medlemmer)
Personlig medlemsskap: kr 300,-
(B-medlemmer)
Pensjonistmedlemsskap: kr 100,-

Abonnement på ARKIVRÅD er inkludert i medlemsprisen, fritt tilsendt.

Annonsepriser:

1 side: kr 6000,-
1/2 side: kr 3500,-
1/3 side: kr 2500,-
Farge tillegg: kr 4000,-
Alle priser eks. mva.

Annonser, notiser og korte debattinnlegg kan etter avtale leveres med utsatt tidsfrist.

ARKIVRÅD

utgis med 4 nummer årlig.

Ettertrykk av artikler og illustrasjoner er tillatt under forutsetning av at kilde oppgis.

Design og produksjon:

Bergersen as, Sykehusvn. 24, 1385 Asker
www.bergersen.no

Opplag:

1350 eksemplarer.
ISSN: 0518-6935

Forsidebilde: www.shutterstock.com

LEDER

Arkiv angår oss alle

Jeg ble nylig kåret til årets leder i NRK, noe jeg er utrolig stolt av. Det er arkivarene i Dokumentarkivet som har nominert meg, og selve nominasjonsteksten er til å le og gråte, og ikke minst rødme, av. Og nå tenker du kanskje at det var da voldsomt til selvsikkert å begynne en leder med, hva er relevansen for Arkivråds lesere? Jeg har et poeng, tro meg, kommer til det. NRK er en stor bedrift med 3600+ ansatte og flere hundre ledere. I kjølvannet av kåringen har jeg fått utrolig mange hyggelige tilbakemeldinger fra andre i virksomheten. Den jeg kanskje har blitt mest glad for, og som er litt av grunnen til at jeg begynner denne lederen som jeg gjør, kom fra juridisk direktør i NRK, Olav Nyhus, som sendte meg en e-post der han blant annet skrev:

«Gratulerer! For det første fordi jeg er overbevist om at den er fortjent. For det andre fordi du har fått prisen som leder for en relativt liten enhet som leverer verdifulle støttetjenester ikke alle forstår at de bør være glade for å få. Det er godt at juryen har sett hvor viktig det er med gode ledere på alle områder i en organisasjon som NRK.»

«Verdifulle støttetjenester ikke alle forstår at de bør være glade for å få.» Nettopp! Og jeg synes også det er storveis at arkivet har fått denne anerkjennelsen i en stor virksomhet som driver med så mye som er langt fra det forholdsvis snevre fagområdet Dokumentarkivet representerer. Og likevel, tross snevert, noe som angår alle. Ikke bare i NRK, men i alle virksomhetene våre, det være seg privat

eller offentlig. Å dokumentere det vi gjør. Å være ansvarlig for å skape et virksomhetsminne. For å sikre likebehandling, transparens og «compliance», etterlevelse av de lover og regler vi er omfattet av.

Jeg tenker, for egen del, at det å bli Årets leder i NRK er med på å få ytterligere fokus på dokumenthåndtering hos oss, og ingenting gjør meg mer glad! Det nytter å stå på, formidle sitt budskap om og om igjen, og man må ikke la seg stoppe av tilbakeslag. Vi vet at det vi driver med er viktig, og så gjelder det bare å få det ut til andre. Og på en måte som er forståelig og som får frem viktigheten og relevansen, fremfor merarbeidet eller annet. Og er det noe jeg synes vi arkivarer har blitt flinkere til, så er det å gå fra den passive mottakerrollen til å gå ut og fange! All ære til oss alle sammen.

Det er spennende tider for arkivsektoren. Arkivmeldingen, som ble lagt frem i november, var på høring i Kulturkomiteen på Stortinget i januar. Torsdag 14. mars skal komiteen komme med sin innstilling, og deretter skal meldingen til videre behandling på Stortinget. Nestleder i NA, Geir Håvard Ellingseter, og jeg var til stede og holdt innlegg under høringen. Vi var ytterst kritiske på NAs og arkivdanningens vegne, og det blir spennende å se hva - om noe - som blir kommentert i innstillingen.

NAs innlegg ligger ute på www.arkivrad.no og høringen i sin helhet ble streamet og ligger i «videoarkiv» på www.stortinget.no.

God vår, alle!

Ut mot havet.

Hafslund Dokumentservice etter Årets arkiv 2012

Av Jan Henning Sørensen, Hafslund

Noen måneder etter utdelingen av Årets arkiv 2012, tok Arkivråd kontakt med Hafslund for å høre litt om hva som har skjedd der etter at de mottok prisen.

I november 2012 mottok Hafslund prisen for Årets arkiv. Prisen ble godt mottatt i hele konsernet, spesielt hos Dokumentservice (Hafslunds arkivenhet) og IKT-avdelingen. Artikkel på intranett informerte om utnevnelsen og bakgrunnen for den. Feiringen stod Dokumentservice for. Reaksjoner utenifra begrenset seg til gratulasjoner fra samarbeidspartnere i arkiv- og IKT-relaterte prosjekter. For Dokumentservice har prisen virket til inspirasjon i det daglige arkivarbeidet, til å fortsette arbeidet for mer og riktig dokumentfangst påbegynt i SESAM-prosjektet, og for å sette større fokus på hvilken verdi et godt arkiv har for hele konsernet.

SESAM - SikkerEnkelog-

SamordnetArkiveringsModell

Hafslund tok i bruk Public 360 for elektronisk saks- og dokumenthåndtering høsten 2011, og i tillegg et nytt dokumentøk kalt SESAM. Ved hjelp av søkemotoren er det nå mulig å koble dokumenter mot data fra andre fagsystemer, dette være arbeidsordre, prosjekt, anlegg, kunde og/eller adresse - noe som bidrar til lettere gjenfinning. Stadig flere

saksbehandlere får opplæring i og tar i bruk systemene, og hos Dokumentservice jobbes det videre med å finpusse på ny funksjonalitet. Viktig er det å få SESAM-søket til å presentere riktige og nyttige metadata knyttet til dokumenter fra gamle arkivsystem, og å hente frem riktige dokumenter.

FJERNARKIV

Prosjektet med å bygge opp nytt fjernarkiv går gradvis fremover. Før ordningsarbeidet kan begynne, må diverse byggetekniske elementer på plass, som f.eks. ventilasjon, belysning, tilgangskontroll, brannsikkerhet, arbeidsplasser og arkivreoler.

Dokumentasjonen som befinner seg i fjernarkiv vil ikke systematisk bli digitalisert. Til det er mengden dokumenter for stor. Det er først når det viser seg behov for å finne frem et dokument, at det også blir skannet inn og registrert elektronisk. Har et dokument blitt hentet frem en gang er det stor sjanse for at det kan komme til nytte på et senere tidspunkt. For å lette gjenfinningen av fysiske dokumenter, vil ASTA e.l. benyttes som håndteringsverktøy.

NYE PROSJEKTER

Hafslund har i år startet opp et prosjekt for oppgradering av forretnings-systemet IFS. IFS Application 8 vil gi et forbedret brukergrensesnitt og bidra til effektiviseringer. Pr. i dag benytter tre Hafslund-selskaper applikasjonen DokAdm (Dokumentadministrasjon) i IFS for elektronisk saks- og dokumenthåndtering. IFS DokAdm og Public 360 har både likheter og forskjeller, men for dokumentbehandlerne er fremgangsmåten for registrering og gjenfinning av dokumenter stort sett den samme.

For et større fokus på mer og riktig dokumentfangst, har det internt hos Dokumentservice blitt tatt initiativ til å opprette et kortfattet kurs i arkivfaget, med fokus på behovene til saksbehandlere i Hafslund. Planen er å holde dette kurset for ansatte og nyansatte, gjerne i forkant av opplæring i bruk av systemene for elektronisk saks- og dokumenthåndtering. Med dette håper Dokumentservice ytterligere å få fanget opp all dokumentasjon som har verdi for konsernet, med riktig metadata knyttet til for lettere gjenfinning og gjenbruk.

Ivar Lindtvedt Hille (Fagansvarlig), Liv Runu Holmen (Arkivar) og Ulku Tuncar (Dokumentbehandler). Foto: Jan Henning Sørensen.

Digitalisering og arkivering

- Rådgivning
- Digitale arkivløsninger
- Skanning av historiske arkiver
- Skanning av innkommende post
- Integrasjon med fagsystemer

Geomatikk IKT

7004 Tondheim • 73 10 99 50 • geomatikk-ikt.no
 Leverandør av tjenester og løsninger for dokumenthåndtering, datafangst i felt og geografisk IT

Geomatikk IKT har moderne og effektive produksjonslinjer for skanning og arkivering av dokumenter, kart og tegninger. Vi har løsninger for digitalisering og arkivering av historiske arkiver og for nye, papirbaserte dokumenter.

Vårt mål er at kundene skal oppnå effektive arbeidsprosesser!

Vi har bred kompetanse og erfaring innen området, og ønsker derfor å være en samarbeidspartner ved innføring av elektroniske arkivløsninger.

historisk arkiv • innkommende post • integrasjon med fagsystemer

Med offentleglova i fire år

Av Sissel Ødegård, Arkivråd

Offentleglova har nå vært i bruk i fire år, og det er varslet at den skal evalueres i løpet av det neste året.

Selv om man stadig vekk hører folk referere til «den nye offentleglova», har den faktisk eksistert i fire år allerede. Hvordan brukes loven i dag, og hvordan håndhever vi dette rundt om i våre egne virksomheter? Vi har sett litt nærmere på aktuelle problemstillinger fra ulike interesser.

SKUP 2013

SKUP står for Stiftelsen for en Kritisk og Undersøkende Presse. Stiftelsen ble etablert i 1991 for å fremme den kritiske og undersøkende journalistikken i Norge. SKUP arrangerer hvert år et landsomfattende seminar om undersøkende journalistikk, hvor det bl.a. blir delt ut en pris for årets beste undersøkende journalist-prosjekt. I denne konkurransen kan journalister sende inn såkalte «metoderapporter» for saker de har jobbet med i foregående år. En jury tar stilling til hvem som tildeles den prestisjefylte SKUP-prisen og -diplomer for årets beste undersøkende journalistikk.

Årets SKUP-seminar ble nettopp avholdt i Tønsberg, nærmere bestemt helgen 15.-17.mars. I løpet av disse tre dagene var i overkant av 600 deltakere samlet for å følge foredrag, debatter, bli med på kurs osv.

Etter årets åpning var det paneldebatt

med tittelen «Gir journalister blaffen i åpenhet?». Advokat i Norsk Journalistlag og offentlighetsekspert Ina Lindahl Nyrud presenterte resultater fra en fersk undersøkelse som viser at 60 prosent av norske journalister aldri har brukt offentleglova. Undersøkelsen ble sendt til 3605 tilfeldige medlemmer av Norsk Journalistlag på e-post. 952 personer svarte, og det gir en svarprosent på ca. 26. Av de som har svart at de bruker offentleglova, er det store variasjoner knyttet til hvor de jobber. De mest ivrige brukerne jobber i regional- og lokalaviser, mens bare 25 prosent av journalistene i tv har brukt loven. Lavest er tallene for journalister i magasiner, med bare 5 prosent.

Det er også store variasjoner knyttet til hvor ofte journalistene bruker offentleglova. Halvparten av dem bruker den sjeldnere enn månedlig.

Blant dem som bruker loven oppgir 71 prosent at de har opplevd å få helt eller delvis avslag på sine innsynskrav. Av disse har de aller fleste forsøkt å klage, men ikke alltid. Dette begrunnes med at de kan for lite om loven.

Panelet besto av Siri Gedde-Dahl, leder i Offentlighetsutvalget, sivilombudsmann Arne Fliflet, reportasjeleder Anders Børringbo fra NRK Dagsrevyen og Nils Øy, avtroppende generalsekretær i Norsk Redaktørforening. Debattantene viste til

flere forklaringer på manglende bruk av offentleglova i journaliststanden. Blant annet har det vært manglende opplæring i dette ved utdanningsinstitusjonene, og den første læreboka kom ikke før i 2009. Det ble også pekt på at det er vanskelig å finne fram i mylderet av dokumenter i journalene.

Siden så mange journalister har oppgitt at de kan for lite om offentleglova, er det vel bra at de hadde mulighet til å delta på jusskurs i løpet av de dagene SKUP-seminaret varte.

OFFENTLIGHETSUTVALGETS HØRINGSMØTE

I slutten av januar arrangerte Offentlighetsutvalget et åpent høringsemøte om offentleglova. Offentlighetsutvalget består av 16 journalister og redaktører som er oppnevnt av Norsk Presseforbunds styre for å styrke og bevare offentlighetsprinsippet. Flere aktører fra ulike leire var invitert til denne høringen for å holde innlegg.

Sivilombudsmann Arne Fliflet pekte på at frykten for å bryte taushetsplikten blant embets- og tjenestemenn fører til en tilbakeholdenhet, og til at de for sikkerhets skyld lar være å utlevere dokumenter som burde vært utlevert. Han forklarte dette med at dette dreier seg

om en lojalitet til egen virksomhet. Videre viste han til hvordan man har gjort dette i Sverige, hvor det er embets- og tjenestemannen selv som blir forfulgt ved eventuelle brudd på den svenske offentlighetsloven. Han pekte med andre ord på en ukultur: «Kanskje frykten for å gi ut for mye best fjernes med en frykt for sanksjoner for ikke å ha gitt ut det man skal.» Sivilombudsmannen fortalte videre at veldig mange av de klagenes han mottar som gjelder avslag på innsyn, dreier seg om praktiseringen av § 14 om organinterne dokumenter.

Per Anders Johansen er journalist i Aftenposten og mener mye om offentleglova. Han pekte i sitt innlegg på at det største problemet er «de innholdsløse journalene». Dokumenter journalføres på en måte som gjør at det er vanskelig å finne ut hva de dreier seg om. Ved bruk av flere eksempler fra saker om Norges engasjement i Libya og Algerie, samt 22.juli-saken, viste han at det var lite å hente i de offentlige journalene – og pekte på at det i mange tilfeller var lekaskjer som sikret at pressen fikk dekket disse sakene.

Per Anders Johansen viste videre til at han mener han har dårligere verktøy for å finne fram til dokumenter i dag enn han hadde tidligere, på grunn av dårligere søkemuligheter. Det er også et problem at enkelte virksomheter ikke oppdaterer sine journaler på OEP ofte nok.

Flere juridiske eksperter deltok også på høringen, og viste til ulike problemer med hvordan offentleglova blir praktisert. Professor Erik Boe kunne ønske at loven ble forenklet: «Jeg skulle ønske at det var slik at hvis det ikke er taushetsbelagt, så er det offentlig.» Professor Jan Fridtjof Bernt påpekte hvordan enkeltbestemmelser i loven gir altfor stort rom for skjønn fra forvaltningsorganet selv.

Advokat Harald Hove var leder for lovutvalget som utarbeidet utkast til loven, og han holdt et innlegg hvor han reflekterte litt rundt ulike spørsmål som har kommet opp de årene loven har vært i bruk. I ettertid har han vært fornøyd med at lovens virkeområde ble utvidet til å gjelde private rettssubjekter som eies delvis av det offentlige. Han kom videre med eksempler på hvordan lovutvalgets anbefalinger ikke alltid ble med i den endelige loven.

LENVIK KOMMUNE OG OFFENTLEGLOVA

Tidligere i mars ble det kjent at Lenvik kommune har vedtatt å ikke prioritere behandling av innsynskrav til kommunen:

«Lenvik kommunestyre vil ikke tilføre flere ressurser til rådmannen for behandling av innsynskrav, utover det som kan håndteres i dag. Dette har den konsekvensen at offentlighetsloven ikke vil bli prioritert på bekostning av andre kommunalt lovpålagte oppgaver.»

Ordføreren i Lenvik forsvarer kommunens vedtak med at behandling av innsynssakene tar for mye av kommunens ressurser. Det er spesielt én person som har levert mange innsynskrav til kommunen, og dermed bidratt til mye ekstraarbeid. Det skal ha kommet nærmere 200 innsynskrav knyttet til kommunens innkjøp og anbud over en periode på 18

måneder. Ordføreren har argumentert med at dette medfører store kostnader, og at det er penger man heller vil bruke til andre oppgaver i kommunen som helse og skole.

Saken førte til store medieoppslag og kommentarer fra juseksperter, og vil utvilsomt bli fulgt opp.

EVALUERING AV OFFENTLEGLOVA

I juni i fjor innkalte Justis- og beredskapsdepartementet til et møte for å få innspill til en planlagt evaluering av offentleglova. Tilbakemeldingene pekte i to retninger; de som ønsker å snevre inn innsynsretten, og de som ønsker å utvide den. Norsk Arkivråd deltok, og kom med to innspill til evalueringen. Det ene dreier seg om dårlig definering av unntaksbestemmelsene knyttet til de selvstendige rettssubjektene, og den andre om praktiseringen av § 14 – organinterne dokumenter.

Evalueringen av offentleglova skulle skje innen utløpet av denne stortingsperioden, men nå ser det ut til at dette blir noe utsatt. Justisminister Grete Faremo har uttalt at evalueringen er forventet å være ferdig sommeren 2014. Evalueringen skal være uavhengig, forskningsbasert, og den skal bygge på en kartlegging av innsyn, avslag og praktisering av loven for øvrig. Man skal se på hvordan de ulike paragrafene praktiseres, og om de brukes på feil måte. Man vil også se på hvordan loven oppleves av de partene som bruker den.

Kilder:

www.skup.no

www.offentlighet.no

Høringsmøtet om offentleglova i regi av Offentlighetsutvalget: <http://www.youtube.com/watch?v=5X8W0jqbBpA&list=PLwL5Vnx15nYBYxEHdR3y2cxAEcu2K3Cbn&index=1>

<http://www.folkebladet.no/nyheter/article7226879.ece>

<http://www.aftenposten.no/nyheter/iriks/politikk/Elden---Ordforer-kan-ilegges-erstatningsansvar--7143281.html#.UUyIsTdXoLY>

Hva er DIAS-prosjektet og hvordan påvirker det oss i vår arkivdanning?

Av Bente Andersen Sundlo, Arkivråd

Prosjektgruppen i samarbeidsprosjektet DIAS avla sin rapport sommeren 2012. Denne artikkelen er et forsøk på å beskrive på en kort og oversiktlig måte hva arbeidet har gått ut på samt på hvilken måte dette vil påvirke oss i vår arkivdanning.

HVA ER DIAS¹ OG HVEM STÅR BAK?

DIAS står for Digital arkivpakkestruktur og er gjennomført som et formalisert samarbeidsprosjekt mellom Riksarkivaren og 4 kommunale aktører; Oslo byarkiv, Bergen byarkiv, IKA Trøndelag og IKA Møre og Romsdal, for å etablere et felles norsk rammeverk for digitale arkivdepoter.

Prosjektleder har vært Trond Sirevåg fra Riksarkivet. Med seg i prosjektgruppen har han hatt representanter fra Riksarkivet og de kommunale aktører. De har hatt både en styringsgruppe og en referansegruppe. Prosjektet jobbet i perioden 2010 til 2012, og leverte sin sluttrapport «Vel bevart» i juni 2012.

Hovedmålene for prosjektet har vært:

- Å spesifisere en struktur for arkivpakker som lar seg anvende for alle typer av digitale leveranser som mottas for bevaring av statlige og kommunale arkivdepoter
- Å spesifisere en struktur for arkivpakker som er anvendbar for alle digitale avleveringer til statlige og kommunale arkivdepoter
- Å utvikle hjelpemidler for praktisk bruk av bevaringsstrukturen

BAKGRUNN FOR PROSJEKTET

Arkivverket har mottatt avleveringer av digitalt skapt arkivmateriale siden 1985. For kommunal sektor har håndteringen av depotløsninger for digitalt materiale vært en utfordring. Bare de største byarkivene og enkelte av de interkommunale arkivene har klart å etablere deppottjenester for å motta digitalt skapt arkivmateriale for bevaring.

Statlige avleveringsbestemmelser og normalinstruksen for kommunale og fylkeskommunale arkivdepoter fastsetter hvordan arkivmateriale skal være strukturert, formatert og dokumentert ved overføring til arkivdepot. For forvaltningen i digitale depoter eksisterer ikke tilsvarende regler og retningslinjer. Behovet for et slikt regelsett ble adressert i et prosjekt i regi av ABM i 2004. Prosjektet resulterte i en metodehåndbok basert på OAI-standard². Det har vært flere samarbeid og initiativ etter dette, men ikke noe har resultert i klare anbefalinger fordi man ønsket å vente på DIAS-prosjektets konklusjoner.

MÅL OG MÅLGRUPPER

Målet med den første delen av DIAS-prosjektet har vært å utarbeide en spesifikkasjon for en arkivpakkemodell som skal dekke hele bredden av digitale arkiver både innen statlig og kommunal sektor. DIAS-prosjektets avgrensinger:

- Lagringsløsninger: Det har vært en forutsetning at prosjektets spesifikasjon skal kunne tilpasses ulike lagrings- og konfigurasjonsmedier
- Struktur- og formatkrav innen statlig og kommunal avlevering/deponering: Prosjektet skal basere seg på gjeldende generelle bestemmelser.
- DIAS-prosjektet har ikke tatt for seg å løse de krav som stilles i forhold til tilgjengeliggjøring og bruk av bevart digitalt arkivmateriale.

Primær målgruppe for DIAS har vært alle statlige og kommunale arkivdepoter.

KRAV SOM STILLES TIL DIGITALE ARKIVDEPOTER

DIAS-prosjektet har definert følgende hovedutfordringer ved langtidsbevaring av digital arkivinformatjon:

- Lagringssikkerhet; det å ivareta at sikkerheten er digitalt intakt. Gjelder ved

¹ DIAS-prosjektets hjemmeside: <http://www.arkivverket.no/arkivverket/Arkivbevaring/Elektronisk-arkivmateriale/DIAS-prosjektet>. [lest: 08.03.2013]

² Reference Modell for an Open Archival Information System (OAIS): <http://public.ccsds.org/publications/archive/650x0m2.pdf> [lest: 08.03.2013]

overflytting (migrering) fra et lagringsmedium til et annet.

- Opprettholdt lesbarhet; det at digitalt kodete data fortsatt er teknisk tolkbare for tilgjengelig maskin- og programutrustning. Det er viktig at denne lesbarheten er intakt også ved teknologiskifte der ny utstyrsgenerasjon ikke automatisk kan fremstille informasjon fra eldre.
- Opprettholdt integritet; det at informasjonsinnholdet er bevart uendret uansett lagringssted og -medium
- Opprettholdt autentisitet; det at informasjonsinnholdet ivaretar opplysninger om identitet, opphavs- og brukssammenheng som kreves for at det skal være forståelig. I tillegg til å opprettholde integritet og dermed være hva det utgir seg for å være.

DIAS-prosjektet har ikke tatt mål av seg å behandle lagringsløsninger, men har tenkt at kravene skulle utarbeides uavhengig av lagringsopplegg og medievalg. Det er likevel nærliggende å skissere at lagring på disk innebærer nye former for sårbarhet. Dette ble blant annet aktualisert gjennom terrorangrepet mot Regjeringskvartalet 22. juli 2011, der man fikk tydeliggjort et behov for sikkerhetskopier.

EKSISTERENDE STANDARDER

Standardene Reference Modell for an Open Archival Information System (OAIS), Trustworthy Repository Audit and Certification Criteria and Check list (TRAC)³ og «Core Principles»⁴, angir alle viktige krav til digitalt arkivmateriale. OAIS er en modell for å innlemme, administrere og bruke bevart arkivmateriale

i et arkivdepot. I OAIS bruker man begrepet «arkivpakke» der man deler pakken inn i to ulike deler; en deskriptiv del bestående av bevaringsdata og en informasjonsdel med informasjonsinnhold, datafiler og tekniske metadata. TRAC er en sertifiseringsstandard for arkivdepoter. Det er mulig å oppnå en status som «pålitelig og tiltrodd» når de oppfyller all kravene i TRAC-standarden. Ved å etterleve disse kravene vil et arkivdepot bekrefte at informasjonsinnholdet er bevart uendret fra og med mottak til depotet. Det er viktig å kunne revideres ut fra disse kravene, slik at det gis mulighet for innsyn og evaluering underveis i driftsfasen. Core Principles består av 10 utvalgte krav i TRAC-standarden som det er enighet om blant 4 av de sentrale bevaringsinstitusjoner i UK, USA og EU. Disse 10 utvalgte ansees som basiskravene det anbefales å følge om man ikke velger alle de 90 kravene som er i den fullstendige TRAC-standarden.

FORESLÅTT STANDARD/LØSNING

I DIAS har man spesifisert en arkivpakke- og en prosessmodell som en definert bruksmåte av OAIS. DIAS-strukturen kan derfor sies å være en standard for bruk av standarder. Det blir for omfattende og altfor detaljert i denne artikkelen å gå inn på hele DIAS-pakken. Spesielt interesserte anbefales å lese rapporten fra DIAS-prosjektet.

Det er betryggende å se at DIAS-prosjektet tar inn over seg alle de viktige aspektene man stiller for at dokumenter (objekter) skal være en record. Her er det jo langtidsperspektivet som er viktig ved at et objekt er uforanderlig over tid og at

det i ettertid kan gjenskapes også utenfor den kontekst som det ble skapt i. De fire hovedkrav som ISO 15489⁵ (Records Management-standard) stiller, er krav til autentisitet, integritet, troverdighet og brukbarhet. Alle disse kravene blir ivare tatt her på en betryggende måte.

Hvordan skal vi så forholde oss til dette i arkivdanningen vår? Etter min mening er det viktig for oss å tenke avlevering når vi spesifiserer eller videreutvikler våre driftsløsninger i arkivdanningen. Det er viktig at vi tar inn over oss hvilke krav som gjelder i forhold til digitalt arkivmateriale. Kravene til digital bevaring er andre enn kravene for analoge arkiver, også selv om arkivet hadde digital journal. Det er helt andre krav til integritet og autentisitet for digitalt arkivmaterieell enn for analoge. Eksempelvis kan et fysisk dokument ikke endres på samme måte i en arkivmappe som en digital fil kan, dersom man ikke har opprettet mekanismer for å forhindre endringer i det digitale arkivdepotet. I tillegg er det viktig å spesifisere sporbarhet i forhold til endringer og endringsforsøk. Bare for å nevne noen eksempler.

Mange bedrifter har sak- og arkivløsninger som er konfigurert og implementert utfra tradisjonell og analog arkivdanning. Dette skyldes både at arkivarene ikke klarte å se forbi skap, skuff og arkivmapper, og at leverandører av arkivsystemer ikke har forstått arkivdanningsprinsipper. Men tiden har jobbet med oss. Leverandørene er mer modne og standardene er på plass, så nå er det ingen unnskyldning: På tide å ta tak for en mer fremtidsrettet informasjonsforvaltning!

³ Trustworthy Repository Audit and Certification Criteria and Check list (TRAC): http://www.crl.edu/sites/default/files/attachments/pages/trac_0.pdf [lest: 08.03.2013]

⁴ Ten Core Principles - Repository Planning Checklist and Guidance: <http://www.digitalpreservationeurope.eu/platter.pdf> [lest: 08.03.2013]

⁵ ISO 15489 del 1 og 2: Information and documentation – Records management: http://www.iso.org/iso/catalogue_detail?csnumber=31908 og http://www.iso.org/iso/home/store/catalogue_tc/catalogue_detail.htm?csnumber=35845 [lest: 08.03.2013]

Hospitering ved Riksarkivet

Av Anita Engan, Melhus kommune

Da Norsk Arkivråd fylte 50 år i 2011, fikk vi to hospiteringsplasser i gave fra Riksarkivet. Anita Engan fikk den ene plassen, og har nylig avsluttet sitt opphold.

Norsk Arkivråd ble stiftet i 1961, og i slutten av oktober 2011 ble organisasjonens 50-årsjubileum feiret. Fra Anne Mette Dørum, på vegne av Riksarkivet, ble det gitt en gave til NA i form av to hospiteringsplasser i Bevarings- og tilsynsavdelingen. Én ved seksjon for bevaring og kassasjon, og én ved seksjon for elektronisk arkivdanning.

Så: Hva er og gjør egentlig Riksarkivets Bevarings- og tilsynsavdeling? Og hvilke oppgaver ligger til de to seksjonene hvor hospiteringsplassene var plassert?

BEVARINGS- OG TILSYNS- AVDELINGEN

Denne avdelingen har ansvaret for kontakt med arkivskapere i offentlig og privat sektor, og samarbeider også med arkivinstitusjoner utenfor Arkivverket. Avdelingen fører tilsyn med arkivarbeidet i offentlig forvaltning, og sørger for at de statlige arkivskaperne har ordna arkivet og gjort bevarings- og kassasjonsvurderinger før materialet blir avlevert til Arkivverket. Videre gjør de mottak av elektroniske arkiv, har etatsansvar for elektroniske arkiv og samordner arbeidet på dette feltet. I tillegg har avdelinga de-

potfunksjoner for privatarkiv. Avdelinga har tre seksjoner og blir ledet av avdelingsdirektør Gunnar Urtegaard.

SEKSJON FOR ELEKTRONISK ARKIVDANNING (Elark-seksjonen)

Seksjonen har ansvaret for standardisering av elektronisk arkivdanning i offentlig forvaltning. En viktig del av arbeidet, er tilsyn med arkivdanninga i statsforvaltninga og faglig rådgivning og støtte i spørsmål om elektroniske arkiv. Seksjonen har også ansvaret for rett avlevering av elektroniske arkiv, og har hovedansvar for elektronisk arkivdanning i kommunal sektor. Leder for seksjonen er underdirektør Geir Ivar Tungesvik.

SEKSJON FOR BEVARING OG KASSASJON

Seksjonen har ansvaret for å utarbeide strategi, metodikk og prinsipper for Riksarkivarens arbeid med bevaring og kassasjon av offentlige arkiv. Seksjonen utarbeider generelle kassasjonsregler, og godkjenner dessuten framlegg til vedtak og planer for bevaring og kassasjon. Videre koordinerer seksjonen tilsynet med arkivarbeidet i kommunal sektor, og fører tilsyn med offentlige arkivlokaler. Seksjonen samordner også avlevering av papirarkiv til statsarkiva og annet arkiv-

Foto: Jaro Hollan

faglig arbeid som gjelder kommunene. Leder for seksjonen er underdirektør Lars-Jørgen Sandberg.

MIN HOSPITERING

Da Norsk Arkivråd «lyste» ut hospiteringsplassene, var jeg én av søkerne til hospiteringsplassen ved seksjon for elektronisk arkivdanning. Og jeg var den heldige som fikk den!

I 3 uker skulle jeg «dilte» etter, spørre, undre meg, suge til meg kunnskap fra de ansatte ved Elark-seksjonen.

Jeg startet min første uke på Sognsvann med å delta på seksjonsmøte. Det ble fast start på alle mine tre uker. Her ble jeg presentert for en gjeng entusiastiske arkivarer og rådgivere med utrolig stor arkivfaglig kompetanse. Dette måtte jo bare bli bra!

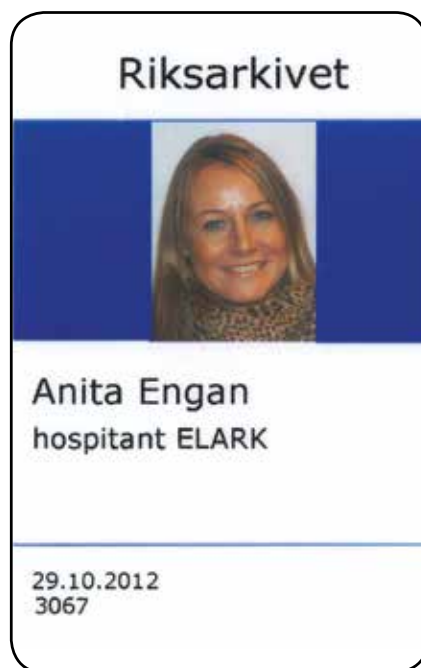
I løpet av hospiteringsoppholdet har jeg fått være med på mange samtaler, diskusjoner og interne møter rundt Noark 5. Det var også et at mine ønsker med oppholdet: Å lære og forstå standarden bedre, og få satt den i et litt enklere perspektiv for en arkivleder. Hvordan forholder vi oss til den? Hvilke krav kan vi stille til leverandøren? Hvor mye er den midlertidige godkjenningen verdt? Hva sier egenerklæringen oss? Trenger vi tilleggssavtale med leverandørene? Jeg ønsker meg en enkel veileder og god bestillerkompetanse!

Tilsyn ligger også til Elark-seksjonen. Jeg var ikke selv med på tilsyn, men fikk en grundig orientering om Riksarkivets tilsyn, utvikling siden 2008 og resultater. Utgangspunktet mitt om tilsyn var ikke mye over middels fra før, men gull verdt da vi i Melhus kommune ble varslet om tilsyn fra Statsarkivet i Trondheim rett etterpå.

Arne Kristian Groven gav meg innblikk i og informasjon om prosjektet «Ny metodikk for bevaring og tilgjengeliggjøring». Dette prosjektet skal revurdere metodegrunnlaget for bevaring og tilgjengeliggjøring av digitalt skapt arkivmateriale. Et av hovedmålene er å identifisere resultater fra nyere arkivprosjekter internasjonalt. Basert på denne kartleggingen av det internasjonale bildet skal det

vurderes om noe av dette kan tas i bruk, tilpasset ulike målgrupper og ambisjonsnivåer. Det blir spennende å følge dette prosjektet.

Ellers har jeg brukt en del tid sammen med Kari Frodesen, som er seniorrådgiver i seksjonen. Hun jobber med prosjekt «Arkivdanningsportalen», som ikke må bli forvekslet med Arkivportalen. Forhåpentligvis vil det foreligge en første (pilot)utgave før sommeren. Mest sannsynlig vil man kunne logge seg på Arkivdanningsportalen via en link fra Arkivverkets hjemmeside.

Formålet med Arkivdanningsportalen er å være et hjelpemiddel for alle som jobber med arkivfaglige spørsmål. Den vil bli lagt opp slik at man under forskjellige «faner» vil kunne finne generell informasjon som går på elektronisk arkivdanning. Det vil bli delt opp i spesifikke deler knyttet til typer av arkivskapere. En egen del for praktisk informasjon som FAQ – frequently asked questions (OSS – ofte stilte spørsmål), beste praksis og ikke minst kokebøker og veiledninger. Man skal kunne finne riktige og oppdaterte retningslinjer og lovverk (linker). Dette er også et spennende prosjekt å følge videre.

Materialet etter 22. juli er trygt plassert i Riksarkivets magasiner. Jeg fikk være

med nede i magasinene hvor materialet er oppbevart. Materialet er strengt sikret. Et fåtall av de ansatte ved Riksarkivet har tilgang. Materialet består av flere hyllemeter papirarkiver, minnepenner, eksterne harddisker og CD-plater. Det er tatt trippel backup. Mye av materialet er klausulert etter sikkerhetsloven og offentleglova. Det finnes et stort antall lydopptak og bilder. Grunnen til at noen lydopptak er klausulert, er stort sett hjemlet i personopplysningsloven.

I tillegg hadde vi også oppe tema rundt periodisering, mottaksrutiner ved mottak av arkivuttrekk og i min siste uke fikk vi også reflektert litt rundt Arkivmeldingen.

Jeg utfordret underdirektør Geir Ivar Tungesvik til å si noen ord om hvordan han syntes det var å ha en hospitant hos seg:

«Når det gjelder ditt opphold så har vi drøftet det på seksjonsmøte og i «gangen». Vi mener at vi antakelig har hatt mer utbytte av dette enn det du har hatt! Vi har fått et fantastisk innblikk i hvilke problemer en kommune og dens arkivleder har å stri med – i forhold til fagsystemer, Noark-standarder og arkivholdninger generelt. Særlig har det vært en eye-opener for Arne-Kristian og hans prosjekt om avlevering. Og for Kari har det vært gull verdt, både for hennes opprinnelige mandat med å lage en arkivdanningsportal, men også nå som vi skal i gang med en mer spesifikk satsning på eForvaltning i forhold til kommunesektoren. Vi har hatt møter med representanter for kommune-Norge allerede, men det blir mer ordentlig kick-off med Riksarkivaren rundt 9. april.

Så all takk til deg og for den tiden du ville være sammen med oss!»

Takk til Norsk Arkivråd som gav meg mulighet til å hospitere ved Riksarkivet. Takk til alle ansatte ved Elark for måten jeg ble tatt i mot på, for deres kunnskapsdeling og tålmodighet. Jeg vil også rette en takk til min arbeidsgiver Melhus kommune, som også gav meg muligheten til å gjennomføre dette.

Arkivakademiet på HiOA

Av Sissel Ødegård, Arkivråd

Høgskolen i Oslo og Akershus har fra 2013 overtatt undervisningsenheten Arkivakademiet, og tilbyr 30 studiepoeng arkivutdanning på høgskolenivå.

HISTORIKK

Arkivakademiet ble stiftet i 1992, og feiret med det sitt 20-årsjubileum i fjor. Studietilbudet har bestått av en grunnenhet, og siden en påbygningsenhet i elektronisk arkiv. I 2005 ble studiene akkreditert av NOKUT som et studie-tilbud innen høyere utdanning, med en studiebelastning på henholdsvis 30 og 15 studiepoeng. Det har vært mulig å søke grunnenheten dersom man har hatt generell studiekompetanse, eller på bakgrunn av realkompetanse. Studiet har også vært tilrettelagt for å kunne gjennomføres ved siden av jobb.

OVERFØRING TIL HIOA

På generalforsamlingen i 2011 ga Norsk Arkivråds medlemmer landsstyret fullmakt til å si opp avtalen med Riksarkivaren om drift av studiene ved Arkivakademiet for å avslutte utdanningstilbudene der.

Bakgrunnen for vedtaket var at Arkivakademiet ikke klarte å møte kravene for at utdanningstilbudet skulle beholde sin NOKUT-godkjenning. Riksarkivaren og Norsk Arkivråd var enige om at en overføring av undervisningstilbudet til HiOA var den beste løsningen, og forhandlet fram en avtale med høgskolen. Norsk Arkivråd har vært opptatt av at denne avtalen skal sikre en god erstatning for Arkivakademiet i høgskolens regi. Tett oppfølging av studentene, ukesamlinger og egne klasser fortsetter, sam-

tidig som studiet kommer inn i et større fagmiljø og det blir flere muligheter for påbygging til de ordinære studiene ved HiOA.

HVORDAN BLIR ARKIVAKADEMIET PÅ HIOA?

Arkivråd har snakket med Gudmund Valderhaug, som er ansvarlig faglærer for Arkivakademiet på høgskolen.

Et av Arkivakademiets kjennetegn har vært at studentene har gått i egne klasser. Blir dette borte nå som høgskolen tar over tilbudet?

Arkivakademiet skal vere eit separat studium og studentane vil bli samla i ein eigen klasse.

Hvor mange studenter vil det være i hver klasse?

Vi har sett ei minimumsgrense på 20 studenter for å starte opp studiet og eit tak for inntaket på 40.

Kan man fortsatt ta Arkivakademiet ved siden av full jobb?

Arkivakademiet er lagt opp som eit deltidstudium på 15 studiepoeng i semesteret, dvs. halvparten av eit heiltidstudium. Eg skal ikkje blande meg bort i kva studentane gjer utanom studiet, men å kombinere full jobb med eit 50 % deltidstudium kan bli tøft.

Er innholdet i studiet annerledes enn det var tidligere? Hva med påbygningsenheten - kan man fortsatt ta den?

Innholdet dekkjer i hovudsak dei same faglege tema, men organiseringa er endra. Arkivakademiet er no samansett av to emne på 15 studiepoeng, som fagleg overlappar to av emna som inngår i bachelorstudiet i arkiv og dokumentbehandling. Arkiv og samfunn går i haustsemesteret og Arkivdanning og arkivsystem i vårsemesteret. Studentane må dermed ta eksamen både i haust- og vårsemesteret. Vi vil ikkje til å tilby undervisning i påbygningseininga.

Høgskolen tilbyr annen arkivutdanning også. Hvordan passer Arkivakademiet inn i dette?

Vi har organisert Arkivakademiet slik at ein student med Arkivakademiet-eksamen kan få godkjent dei to emna som delar av bachelorstudiet eller årsstudiet i arkiv og dokumentbehandling.

Tidligere var det endel kostnader forbundet med å gå på Arkivakademiet, som var en privat høgskole. Er det noen endringer på dette nå som studietilbudet er overtatt av høgskolen?

Fordi dette er eit etterutdanningstilbud vil det framleis koste pengar, 19000 kr for begge semestra.

Les mer om Arkivakademiet her: http://www.hioa.no/Studier/SAM/EVU/node_5072/Arkivakademiet

Depotarkiv for kommuner og fylkeskommuner

ForvaltningSenteret ble etablert i 2002 og er i dag et solid selskap med 10 ansatte. Vårt hovedprodukt er arkivtjenester til private og offentlige kunder og tilbyr løsninger etter deres behov. Uansett hvilken løsning du velger, vil din informasjon bli oppbevart trygt og håndteres sikkert - uavhengig av organisasjonens størrelse. Selskapet har tilgang til et stort og moderne arkiv med 1600 pallplasser og 25000 hyllemeter. Fyllingsgraden i våre arkiver er pr. i dag ca. 50%. Se mer informasjon om våre øvrige tjenester på våre hjemmesider.

Arkivtjenester :

- Depotarkiv for kommuner og fylkeskommuner
- Ordning for deponering eller avlevering
- Bortsettingsarkiv for offentlig og privat sektor
- Registrering og uttrekk
- Skanning av dokumenter og tegninger
- Flytting og frakt av arkiver
- Kassasjonsbehandling
- Makulering

ForvaltningSenteret

Hvem tror vi at vi er?

Av Bente Andersen Sundlo, Arkivråd

Ingress: "Slektsgransking har blitt veldig populært den siste tiden. Hvordan blir det når framtidens generasjoner skal lete etter sin familie i de arkivene vi danner i dag?"

Vi har nettopp avsluttet sesong 2 av den populære TV-serien på NRK der kjendiser får hjelp til å nøste sammen trådene tilbake til forfedre de hadde mangelfull kunnskap om. Mens jeg glatt lot sesong 1 passere uten så mye som å lette på øyelokkene i 2011, har jeg denne sesongen sittet klistret foran TV-skjermen.

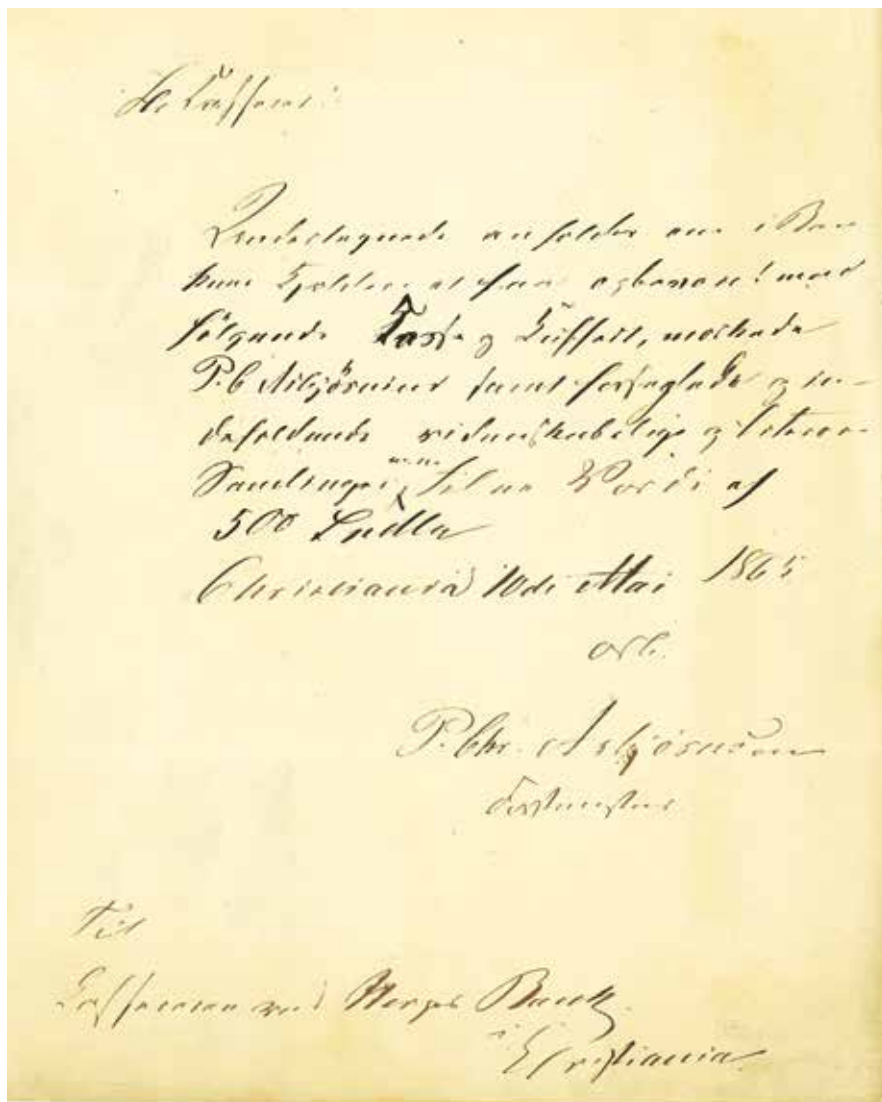
Det som jeg for en stund siden anså for å være pute-TV, er nå blitt underholdning av høy karakter. Jeg mente hårdnakket at ingen har egentlig behov for å vite verken om Bjarne Brøndbos, Kåre Willochs eller Kristin Krohn Devolds forfedre. Men, nå har pipen fått en annen lyd. Og det har ikke noe med at utvalget av «kjendiser» i sesong 2 er annerledes... Vi lar oss ikke bare fascinere av de konkrete skjebnene som ruller over skjermen og det man faktisk finner ut om forfedrene. Gjennom et godt bilde- og illustrasjonsmateriale og en fantastisk fortellerstemme, får vi også god innsikt i det historiske perspektivet; hvordan samfunnet var på den aktuelle tid, hvilke problemstillinger man stod overfor, samt hvordan menneskene levde og hvilke kår de faktisk levde under. Det gir oss rett og slett en forbedret innsikt i å forstå hvorfor våre forfedre tok de valgene de gjorde.

Konseptet «Hvem tror du at du er har» har gått sin seiersgang over store deler av den vestlige verden. Det opprinnelige konseptet fra britiske BBC er innkjøpt og reproduisert i en rekke andre land; fra alle de skandinaviske land og mange andre land i Europa til USA, Canada, Australia og Sør-Afrika. Nasjonal-, riks-

og statsarkiver i alle disse landene melder om økt pågang, interesse og etterspørsel etter eldre arkivmateriale.

I Norge har Riksarkivet iht. en artikkel

i Dagsavisen lørdag 9. februar, estimert 500.000 brukere av serveren som Digitalarkivet står på, rett i kjølvannet av at episoden om Linn Skåber (og jakten på

Signert erklæring datert 1865 fra P. Chr. Asbjørnsen om at koffert og veske inneholdende vitenskapelige- og litterære samlinger verdisatt til 500 Spesiedaler, blir oppbevart i Norges Bank sin kjeller. Kilde: Arkivmateriale fra Norges Bank.

hennes bestemor) ble vist. Og de som holder kurs i slektsgransking melder om overfylte kurs og kjempeinteresse. Men, disse institusjonene rapporterer også om økt pågang av publikum som ønsker opplysningene servert på et sølvfat. Gjennom TV-programmene blir vi vitne til at kjendiser blir tatt høytidelig imot og presentert en bunke opplysninger der arkivarene på forhånd har funnet frem det meste, og der en *arkivar* setter seg ned og tar dem gjennom både historien og funnene med gode forklaringer i tillegg.

En historiker jeg snakket med for en stund siden, rister uforståelig på hodet av dette, og påpeker at han ikke skjønner folks entusiasme over *kun* å få vite. Det må jo være selve funnet som er tingen, sier han. Selve jakten på det man leter etter, og gleden over faktisk å finne... På kort tid er både slektsgransking og familiehistorie blitt allemannseie som har et mye større fokus i vår hverdag enn tidligere. Plutselig skal *alle* finne sine røtter. Jeg kan ikke annet enn å tenke: Ville vi kunne funnet våre røtter dersom ikke all verdens arkivarer hadde jobbet iherdig, målrettet og trofast i alle disse år?

Innen vår yrkesgruppe finner vi egentlig flere grupperinger som alle jobber med dokumentasjon enten det er i produksjon eller med bevaring; dokumentalister, dokumentkontrollere og arkivarer er noen av dem. I mine øyne blir vi alle en del av hele verdikjeden, og alle roller er viktige på veien.

Dokumentalisten har fokus på å samle inn, registrere og dokumentere en virksomhets virke. Hun vil ikke bare fokusere på å samle inn totalbildet av hva som i ettertid vil dokumentere virksomheten, men hun vil også fokusere på å konservere det innsamlede materialet. Det vil fokuseres på både hvordan materialet oppbevares og hvordan det er katalogisert for god gjenfinning senere.

Dokumentkontrolleren derimot, har fokus på dokumentproduksjonen og nåtid. Her handler det om å få informasjon og dokumentasjon til å flyte mellom de ulike aktører som er involvert. Det handler om å kvalitetssikre og loggføre de ulike dokumenttransaksjoner som

foregår mellom partene – enten dette skjer analogt eller digitalt. Han ville ikke nødvendigvis tenke historiske arkiver og hvordan denne dokumentasjonen skal fremfinnes i ettertid.

Arkivaren er involvert både underveis og i etterkant. Arkivaren lager arkivnøkler og systemer for både dagligarkiv og historiske arkiv, og er en yrkesgruppe som har eksistert lenge. Allerede på Jesu tid da man skulle «innskriveres i manntall» kan vi

Mormor avbildet i 1921. Kilde: Privat arkiv.

være sikre på at disse gamle folke- og boligellingene ble nøyaktig arkivert for ettertiden. Og de gamle munkene som satt og kopierte gamle skrifter var jo også på sin måte arkivarer.

I dagens samfunn eksisterer det nok en sammensmeltning mellom disse yrkesgruppene i mange virksomheter. Enkelte steder vil en arkivar også ha en rolle som en dokumentalist fordi det faktisk er i arkivet man har ansvaret for å samle inn og ta vare på det som dokumenterer virksomhetens virke. Andre steder vil dokumentkontrollere være førende og indirekte også ha ansvaret for arkivet.

I min verden vil jeg kanskje kalle det for en *informasjonsforvalter* som ikke bare tenker dokumentfangst og bevaring av de klassiske dokumenttyper for arkivering, men også en helhetlig informasjonsforvaltning der hele livssyklusen av dokumentproduksjonen er med. Gjen-

nom århundrer har disse ansvarsfulle personene samlet, registrert, konservert og lagret. Med fullt ansvar og en stor porsjon stolthet har de laget det store og gode grunnlaget som vi nå med enkelhet kan høste av.

Vi vet at det også i dag eksisterer miljøer som gjør en fantastisk jobb for å samle inn og registrere historisk materiell. Det er jo et faktum at digitaliseringsarbeidet ikke lar seg finansiere i sin helhet ved hjelp av statlige midler siden kultur ofte taper mot helse i en evig kamp om rett til budsjett penger.... Historielag og enkeltpersoner gjør derfor sammen med arkivarene en super jobb for å digitalisere Norges arkiver enten dette foregår i privat eller gruppevis regi. Arkivarene, på sin side, tar høytidelig vare på den delen av historien som de har ansvar for, og registrerer, arkivbegrenser, periodiserer og avleverer etter beste evne.

I 2013 lever vi i en tid med høyt fokus på effektivitet både når det gjelder ressurser og kostnader. Det er lett å være fremtidig historieløs nå når man skal kutte kostnader mens man navigerer seg rundt i en budsjettsituasjon der det handler om å synliggjøre effektivitet. I overgangen fra en papirbasert til en digital hverdag, handler det ofte om at virksomheten har forventninger til reduserte kostnader. Det er kanskje ofte lett å svelge kameler på et område for å oppnå noe annet et annet sted, eller rett og slett følge (dårlige) råd fra det man tror er systemleverandørens gode rådgivere.

Jeg håper vi evner å ha fokus på at det vi samler inn nå også skal være både gjenfinn- og lesbart om mange tiår selv om vi tvinges til å ta beslutninger vi ikke helt er fortrolige med. Jeg håper at vi med den kunnskap og teknologi vi har til rådighet i dag også har mulighet til å tenke langsiktig og ikke bare effektivt. Dette er selvsagt et spark også til våre foresatte som i all hovedsak har hatt for vane å sanere budsjetter til arkivvirksomhet. Eller for de av våre foresatte som har hatt fokus på å innføre samhandlingsløsninger for dokumenter uten at det er blitt knyttet opp mot arkiver for en livsløps-tankegang.

Så tilbake til «hvem tror du at du er»... I mine forarbeider til denne artikkelen, brukte jeg noen minutter på å omdanne meg selv til en slektsforsker. Og stor var min overraskelse da jeg etter kun få minutter ikke bare klarte å finne opplysninger om begge mine besteforeldres giftemål (vi snakker 100 år tilbake i tid – så det er ikke akkurat i nær fortid). Jeg fant også ut at min mormor kun var 18 år da hun giftet seg, men at hun hadde sin mors samtykke (!), og at min farmor hadde sin onkel som forlover mens min farfar hadde en kamerat. Jeg fant i tillegg ut at min mormor var nummer 5 i en søskenflokk på 8 barn som hennes mor fikk over en periode på 12 år, at de leide en leilighet i Tønsberg sentrum som de betalte 14 kroner i husleie per måned for. At min oldefar var matros på hvalfangstskip og at han mest sannsynlig ble savnet på sjøen. Jeg fant også ut at ingen av slektningene som eide familiegården der min oldefar på farsiden ble født, var velstående nok til å betale inn noe til Sølvs-katten som dannet grunnlaget for grunnfondet til Norges Bank i 1816. Alt dette bare på 15 korte minutter. WOW. Jeg skjønnte også iveren til den tidligere omtalte historiker om at det er noe eget ved det å finne det ut selv. Følelsen over å se navnene i kirkeboken da jeg fant innførselen som møysommelig var skrevet inn med fjærpenne var mildest talt overveldende... Og veldig uvirkelig. Uten denne enorme innsats fra hele verdens arkivarer, hadde jo aldri dette vært mulig. Vi ville aldri fått svar på hvor våre forfedre vandret, sett trender skifte fra epoke til epoke og fått forståelse for hvorfor de tenkte og tok sine valg slik de gjorde. Arkivarene har vært med på å sikre historien og å tilrettelegge for alle forskere som deretter får æren for hva de finner ut om fortiden. Jeg synes all verdens arkivarer har stor grunn til å klappe seg selv på skulderen for godt

Farmor og farfar på bryllupsdagen i 1930. Kilde: Privat arkiv

gjennomført arbeid i alle år. Det er viktig å ha dette i bakhodet når vi fortsetter vår idealistiske kamp om rett til å eksistere i virksomheten. Norge har rett og slett ikke råd til ikke fortsatt å fokusere på arkivvirksomhet! Dersom vi ikke fortsetter å satse på dette, vil vi jo ikke i fremtiden komme til å kunne lese om det som for oss er nåtid. Våre barnebarns barn

vil ikke kunne finne ut av at de kanskje hadde en oldemor som skrev for Arkivråd og var opptatt av å sikre historien for ettertiden eller andre viktige ting... Vi må fortsette det gode arbeidet og vi må fortsette å evangelisere. Og for å sitere en god kollega: «Ja, jeg jobber i arkiv og det er jeg stolt av!».

ARKIVLÆRARANE ved INSTITUTT FOR ARKIV-, BIBLIOTEK- OG INFORMASJONS- FAG ved HØGSKOLEN I OSLO OG AKERSHUS inviterer arkivarar og arkivvitarar i Norden til å bidra til ei fagbok med arbeidstittelen *Utfordringar i arkivdanninga*. Formålet med boka er å styrke den nordiskspråklege publiseringa av vitskaplege artiklar som behandlar teoretiske, metodologiske og praktiske utfordringar knytta til danning av arkiv, og som også kan tene som pensum ved arkivstudia i dei nordiske landa. Boka vil bli gitt ut av ABM-media, som er godkjent som vitskapleg forlag og vil ta seg av fagfellevurdering av artiklane.

Vi stiller i utgangspunktet potensielle bidragsytarar fritt når det gjeld val av emne, men ønskjer særleg artiklar som behandlar spørsmål knytte til:

- records capture («dokumentfangst») generelt og/eller i administrative og funksjonsbaserte arkivsystem, e-post, sms og sosiale media
- framveksten av standardar for elektroniske arkiv og moglege konsekvensar av slik arkiv-standardisering
- det norske Riksarkivets strategiar for elektroniske arkiv og utviklinga av Noark-standarden i eit internasjonalt perspektiv
- funksjonsbasert kontra organisasjonsbasert arkivdanning
- funksjonsanalyse som verktøy for arkivplanlegging og utvikling og implementering av arkivsystem
- utarbeiding av kravspesifikasjonar for elektroniske arkivsystem
- risikoanalyse og skadeførebygging for elektroniske arkiv

Vi ønskjer i første omgang at potensielle bidragsytarar sender oss ei skisse («abstract») som gjer greie for kva spørsmål som vedkommande vil behandle i artikkelen. På grunnlag av dei innkomne skissene vil vi gjere ei redaksjonell vurdering og gi tilbakemelding til den einsskilde bidragsytar om det av omsyn til heilskapen i boka er behov for tematiske justeringar.

Frist for innsending av artikkelskisse er 1. juni 2013.

Skissa skal sendast til gudmund.valderhaug@hioa.no.

Eventuelle spørsmål om bokprosjektet kan rettast til same adresse.

Noark 5, fri programvare og DOTS som ikke er en kjeks

Av Jean-Philippe Caquet, Arkivråd

Arkivråd har intervjuet Thomas Sørdring. Thomas er førsteamanuensis ved fakultet for samfunnsfag ved Høgskolen i Oslo og Akershus (Bibliotek, arkiv og informasjonfag), men vil egentlig heller kalles en «friprogentusiast.»

Du er utdannet informatiker og har blant annet vært nettverksforsker, men du er også blitt kalt en «arkivgal IT-professor». Hvorfor eller hvordan rotet du deg inn på arkivområdet?

- På samme måte som for mange andre var det egentlig ganske tilfeldig. Du snubler inn en dør og havner der, og når man først er der, finner man ut at det er kjempespennende. Det er jo ingen som tenker at «Jeg vil jobbe med arkiv», men plutselig så gjør man det likevel, synes det er kjempespennende og finner ut at man trives. Jeg er kanskje ikke det man ser på som en tradisjonell forsker. Jeg vil ikke bare publisere ting, jeg vil også løse praktiske problemer.

Kan vi kalle deg en friprogevangelist?

- Det kan du gjerne si!

Friprog, fri programvare, åpen kildekode osv. Hva ligger egentlig i alt dette?

- Frihet til å velge - det er i hvert fall det jeg legger i det. I dagens situasjon finnes det egentlig ingen valgmuligheter for små aktører som f. eks. kommunene. Markedet er styrt av de store, tunge leverandører av sakarkivsystemer som alle bygger programmene sine på lukkede Microsoft-baserte systemer. Så lenge Microsoft leverer noe bra er jo det fint, men hva når de ikke gjør det? Jo lenger tiden går, jo verre blir det å

Thomas Sørdring. Foto: Thomas Sørdring

komme seg ut igjen. Den kontinuerlige etterspørselen etter digitale tjenester gjør at man blir mer og mer låst fordi man må kjøpe flere og flere tillegg, tilpasninger og utvidelser.

Jeg sier: La kommunene få eie sine egne data.

Er åpen kildekode alltid et bedre alternativ?

- Nei. Åpen kildekode er ikke i seg selv bedre enn proprietær, men den kan brukes om igjen. Man vil derfor unngå å bli innelåst på samme måte som hos de store

leverandørene, eller små også, for så vidt. De små kan også låse deg inn om du ikke passer på.

Ja, hva med leverandørene? Er det penger for dem i dette her?

- Så absolutt. Tiden for å trekke mer og mer penger ut av et storsystem er nok forbi, men markedet vil fortsatt trenge både support, oppgraderinger, drift og utvidelser. Markedet vil lettere kunne fungere på kundenes premisser.

I grunnen kan man kalle friprog en demokratisering av markedet. Alle får lik sjanse til å konkurrere og tjene penger, og alle får en like stor mulighet til å nyte fruktene, i stedet for at hver enkelt må forholde seg til SIN leverandør forholder man seg til en programvare og kan velge sine egne leverandører.

Hva synes du om begrepet arkiv? I en IT-verden? Er det utdatert?

- Nei, men arkivet sliter med å finne sin plass i den moderne verden. Det er et gap mellom den tradisjonelle arkivkompetansen og den kompetansen som faktisk trengs i moderne arkivdanning. Når arkivet har blitt en del av IT-arkitektur og IT-strategi, er det mange av de tradisjonelle arkivarene som ikke lenger klarer å forholde seg til størrelsen av faget.

Hva ser du når jeg sier Noark?

- Jeg ser it-arkitektur. Jeg ser databaser og

¹ <http://informasjonsforvaltning.no/2012/02/17/hindrer-noark-innovasjon/>

Fri programvare er programvare der brukeren har lisensfestet rett til å endre og redistribuere programvaren. I følge Free Software Foundation, som har utarbeidet de tre frie lisensene GPL, LGPL og GFDL, må fri programvare gi brukeren følgende fire friheter:

- Friheten til å kjøre programmet uansett hensikt.
- Friheten til å studere hvordan programmet virker og tilpasse det til sine behov.
- Friheten til å distribuere kopier for å hjelpe andre.
- Friheten til å utgi sine forbedringer til offentlig eie, slik at hele samfunnet kan få utbytte.

Fri programvare må ikke forveksles med gratis programvare (Hentet fra den Norske Dataforenings hjemmesider 20.03.2013)

spesielt tjenesteorientert arkitektur.

Hvorfor mener du Noark bør bli en «felleskomponent»?

- For gjenbruk. Den grunnleggende Noark 5-kjernen er funksjonalitet som alle i forvaltningen trenger og betaler for utvikling av om igjen og om igjen. Gitt den makten Riksarkivaren har i Norge, er det opplagt at Noark må være en av de store felleskomponentene.

På bloggen¹ din har du skrevet at Noark hindrer innovasjon?

- Ja, det gjør den, men av en god grunn. Vi kan ikke fosse av gårde på en digitaliseringsbølge uten at arkivet er med.

Hvorfor tror du Noark oppleves så vanskelig for både arkivarer og de som arbeider med IT?

- IT-folk ser på arkiv som umoderne og noe negativt, mens arkivarer synes det blir for teknisk.

Hvordan kan dette snus?

- Kunnskap! Utdanning! Vi må utdanne arkivarer til å forstå det tekniske. Vi har ikke råd til å gjøre IT-folk til arkivarer. IT-folk tenker ofte for dynamisk og har ikke tålmodighet til å holde seg til arkivene. Arkiv er i sin natur mer statisk og endringene går langsommere. Så løsningen må nødvendigvis bli at arkivarene holder seg oppdatert. Her spiller blant annet Norsk Arkivråd en rolle med å oppdatere og utdanne medlemmene sine.

For nå snakker du om DOTS, én av verdens to første friprog Noark 5-kjerner. Hvordan ble egentlig DOTS født?

- Jeg legger alltid listen høyt, for da opp-

når man noe. På høstseminaret 2008 sa jeg offentlig at vi skulle gjøre dette. Jeg ønsket å komme med et positivt bidrag til fagfeltet, og det fantes ikke noe på friprog-siden. Dette var også en kompetanse vi trengte på høyskolen.

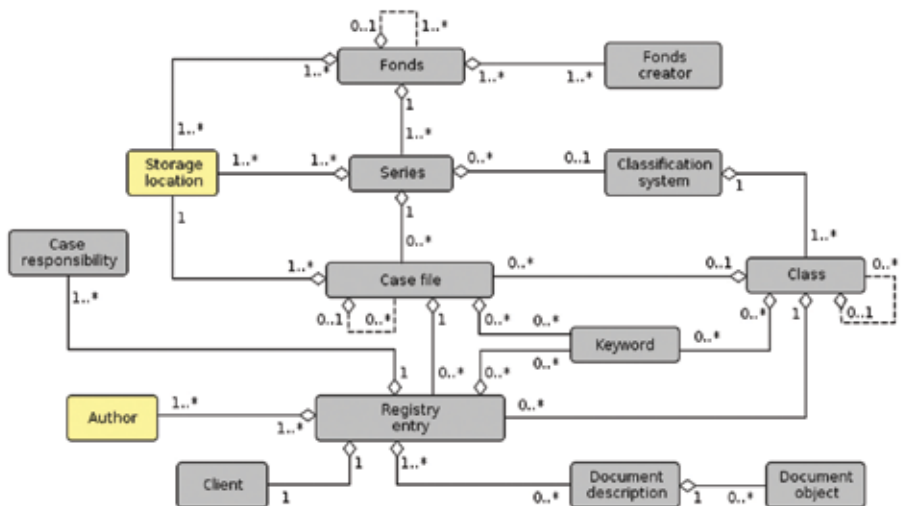
Selve kjernen ble programmert av en IT-student, som også tok den med til sin nye arbeidsgiver etter fullendt studie. Høyskolen driver ikke med kommersialisering til daglig, men vi ser gjerne at folk tar med seg ting ut herfra, bruker, utvikler og gjerne tjener penger på det.

Vi har nå, ved hjelp av midler fra Norsk Arkivråd, satt i gang arbeidet med bygging av en saksbehandlingsløsning til DOTS. I første omgang til bruk som pedagogisk verktøy. For studentene våre blir det å lese Noark 5 og ikke ha noen praktisk tilknytning for abstrakt. Verktøyet vil de bruke til å journalføre, skrive brev, fordele og opprette saker og gjøre alt det man gjør i et vanlig sakarkivsystem. Deretter åpner vi kjernen, så de selv

får se hva de har gjort. Til slutt på kurset gjør vi uttrekk. Alt dette får vi til på friprog, noe som på et proprietært system som ESA eller ePhorte hadde vært praktisk talt umulig.

Riksrevisjonens rapport fra 2010 viser at teknisk arkivkunnskap er et av de store problemene vi har på arkivfronten. Friprog er også veldig demokratiserende når det gjelder kunnskap, fordi alle kan lære mer uten kunstige hindringer.

Friprogsenteret er et uavhengig, statlig finansiert kompetansesenter for fri programvare. Vi bistår offentlig sektor og privat næringsliv med å ta i bruk fri programvare, og utvikle fri programvare i sine IT-løsninger. Vår målsetning er å etablere en kultur for deling, gjenbruk og samarbeid om offentlige IT-løsninger og digitalt innhold. Friprogsenterets hjemmeside 20.03.13

Konseptuell struktur av Noark 5.

Arkivmeldingen

Av Sissel Ødegård, Arkivråd

Arkivmeldingen er nå ferdig behandlet i familie- og kulturkomiteen. Etter påske skal den behandles i Stortinget.

Den 9. november i fjor ble den første Stortingsmeldingen om arkiv lagt fram av kulturminister Hadia Tajik. «*I meldinga vert arkiv skapte av statlege, kommunale eller private verksemdar behandla i samband. Desse arkiva utfyller kvarandre som kjelder til eit heilskapleg bilete*», uttalte hun i en pressekonferanse på Riksarkivet i anledningen.

Norsk Arkivråd har engasjert seg i arbeidet med meldingen, og kommet med innspill underveis. Innspillene kan oppsummeres i tre punkter:

- Norsk Arkivråd mener det er helt nødvendig at arkivdanning blir anerkjent som eget fagområde, skilt fra depot og derav kultur, og at dette også må komme til uttrykk gjennom den organisatoriske plasseringen fagfeltet får på nasjonalt nivå.
- Norsk Arkivråd mener det må utarbeides en nasjonal strategi for hvordan arkivdanningens utfordringer skal sikres og ivaretas, herunder utfordringer som dokumentfangst fra "nye" medier, en skjerping av offentlighetsprinsippet, kompetanse i arkivene, å henge med i IKT-utvikling, med mer.
- Norsk Arkivråd mener det er grunn til å vurdere en revidering av arkivforskriften

Av disse innspillene er det kun det siste som har kommet med i meldingen.

22. januar var det åpen høring om meldingen i Stortinget. Åtte organisasjoner hadde meldt sin interesse og fikk anledning til å holde innlegg på høringen. Norsk Arkivråd var én av disse, i selskap med bl.a. LLP, KS og flere organisasjoner fra pressen.

Norsk journalistlag holdt et innlegg hvor de fokuserte på innsynsretten og i

særdeleshet pekte på problemstillinger med frivillig journalføring av de fleste organinterne dokumenter. De andre presseorganisasjonene fulgte etter med ulike problemstillinger rundt dette med innsyn.

NAs leder Vilde Ronge og nestleder Geir Håvard Ellingseter holdt innlegg og svarte på spørsmål på vegne av Norsk Arkivråd. De påpekte i særdeleshet mangelen på fokus på arkivdanning som fag i meldingen.

«I arkivdanningen, som skjer lenge før et arkiv kommer over dørtokken til et Arkivverkets gjemmer, legges grunnlaget for hva som vil finnes i de historiske arkivene i fremtiden og vi er således opptatt av at denne skjer på best mulig måte. Ikke først og fremst for fremtidens eventuelle behov, men også dem. Og om man ikke anerkjenner og er bevisst denne forskjellen at arkivdanning er noe annet enn lagring av arkiv, vil det igjen få konsekvenser for arkivdepotene.»

Det ble fra NAs side videre påpekt at arkivdanning er beskrevet i meldingen, men utover dette er det ingen oppfølging av utfordringer og visjoner for arkivdanningfeltet. Fokus ligger på arkivdepot.

Etter sitt innlegg, fikk NA spørsmål fra saksordfører Olemic Thommessen om organisatorisk ansvar for arkivdanningfeltet, og ga tilbakemelding om at dette ansvaret bør ligge hos Difi/FAD.

NAs innlegg ble lagt merke til. I etterkant av høringen var det bl.a. oppslag i Kommunal Rapport hvor våre innspill ble trukket fram. Norsk Redaktørforening trakk også fram NAs innlegg og felles problemstillinger som teknologinøytralitet og manglende journalføring.

I etterkant har komiteen bedt om flere innspill. Flere av komiteens medlemmer

har vært kritiske til arkivmeldingen.

«Det er beklagelig at arkivmeldinga ikke på langt nær ser ut til å imøtekomme forventningene til de som styrer arkivinstitusjonene. Vi merker oss deres kritikk, og at meldingen som er lagt fram ikke ser ut til å møte bransjens forventninger om hva landets første arkivmelding skulle innhold.» (komitémedlem Olov Grøtting, Sp, til Kommunal Rapport 19.02.2013)

Saksordfører Olemic Thommessen, H, etterlyser også konkrete løsninger og forslag.

Stortingets familie- og kulturkomité har behandlet ferdig høringen nå i mars, og avga sin innstilling 14. mars. Komiteens mindretall foreslår her at «*Stortinget ber regjeringen utarbeide en nasjonal strategi for hvordan utfordringene ved arkivdanningen best kan ivaretas, herunder utfordringene knyttet til dokumentfangst fra digitale medier.*» Komiteens mindretall mener videre at det burde vært et større fokus på arkivdanning i meldingen, og at regjeringen skal flytte det overordnede ansvaret for arkivdanning fra Kulturdepartementet til de myndighetene som har ansvaret for modernisering av offentlig sektor.

Dette er i tråd med hva Norsk Arkivråd ønsker seg.

Etter påske skal Stortinget behandle saken. Det er satt opp en foreløpig dato for dette 4. april.

Følg saken på Stortingets nettsider: <http://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Saker/Sak/?p=55497>

AKTUELT: RIKSARKIVARENS VEDTAK

Riksarkivaren får mange henvendelser som dreier seg om avklaringer av bestemmelser i arkivforskriften, og fatter vedtak som svar på disse spørsmålene. Mange av disse vedtakene har allmenn interesse, mens andre først og fremst har interesse for dem som står overfor liknende problemstillinger.

Arkivråd har inngått en avtale med Riksarkivet om jevnlig å publisere et utvalg av vedtakene, slik at de blir gjort kjent for Arkivråds lesere. Utvalget foretas av underdirektør Tor Breivik ved Riksarkivet.

Spørsmål 7.5.2012:

Riksrevisjonen utførte en undersøkelse om kulturminneforvaltningen og rapporten ble overlevert Stortinget i 2009. I 2008 sendte Riksrevisjonen ut et spørreskjema til alle landets fylkeskommuner. Brevet fra Riksrevisjonen er unntatt offentlighet i henhold til Riksrevisjonsloven § 18.2. Det er benyttet et såkalt Questback system. I prinsippet kunne spørsmålene blitt sendt som vanlig e-post eller papirpost. Xxx fylkeskommune har journalført brevet fra Riksrevisjonen, men ikke sitt eget svar på spørsmålene. Svaret er gitt av Fylkesrådmannen. Spørsmålene fra Riksrevisjonen og svaret fra fylkeskommunen kunne i prinsippet blitt sendt som e-post eller papirpost og svaret skulle vel da vært journalført?

Mitt spørsmål er om Questback-svaret fra Fylkesrådmannen skulle vært journalført?

Spørsmålet er også prinsipielt viktig fordi kulturminnevernet er delegert til fylkestinget og ikke til Fylkesrådmannen. Siden svaret ikke er journalført har politikerne ingen mulighet til å få vite hva deres egen administrasjon har svart. I tillegg har en av saksbehandlerne opplyst at de ofte svarer på Questback-undersøkelser og at inngenting av dette blir journalført.

Svar:

Saken gjelder altså Riksrevisjonens undersøkelse om kulturminneforvaltningen fra 2008, med rapport overlevert til Stortinget i 2009. Riksrevisjonen sendte ut brev med spørreskjema i 2008. Brevet var unntatt offentlighet med hjemmel i riksrevisjonsloven § 18 andre ledd, som sier følgende:

«For saksdokumenter som er utarbeidet av eller til Riksrevisjonen i saker som den vurderer å legge fram for Stortinget som ledd i den konstitusjonelle kontroll, skal offentlighet først inntre når saken er mottatt i Stortinget. Riksrevisjonen varsler vedkommende forvaltningsorgan om at saken er av en slik art. Er en slik sak ferdigbehandlet uten at den vil bli oversendt Stortinget, inntre offentlighet når Riksrevisjonen har varslet vedkommende forvaltningsorgan om at saken er ferdigbehandlet.»

Som spørreskjema ble det benyttet et Questback-system.

Du angir at fylkeskommunen journalførte mottaket av brevet fra Riksrevisjonen, men ikke svaret.

Det var fylkesrådmannen som ga svaret, selv om

kulturminnevernet er delegert til fylkestinget. Og siden svaret ikke er journalført, har ikke politikerne mulighet for å vite hva deres egen administrasjon har svart. Saksbehandlerne opplyser i tillegg at de ofte svarer på questback-undersøkelser, og at ingen av disse blir journalført.

Arkivforskriften § 2-6 sier at offentlige organ har en plikt til å føre journal, og det er tre kriterier som ligger til grunn for atplikten slår inn. For det første gjelder det inngående og utgående dokument, dvs. dokument som enten kommer inn til eller blir sendt ut fra organet. Et utfylt spørreskjema som sendes til en mottaker oppfyller dette kriteriet, da det blir sendt ut til den som gjennomfører undersøkelsen.

For det andre gjelder det dokument som er saksdokument for organet, slik dette er definert i offentleglova § 4: "Saksdokument for organet er dokument som er komne inn til eller lagde fram for eit organ, eller som organet sjølv har oppretta, og som gjeld ansvarsområdet eller verksemda til organet." Vi forvalter ikke offentleglova, og vil derfor være forsiktige med å definere hva som er saksdokumenter. Men unntaket nevnt over i riksrevisjonsloven § 18 andre ledd gjelder saksdokumenter som er utarbeidet av eller til Riksrevisjonen. I og med at Riksrevisjonen benytter denne unntakshjemmelen må vi gå ut fra at de definerer dette som et saksdokument for seg. Det betyr ikke nødvendigvis at det også er et saksdokument for organet som svarer på undersøkelsen, men det vil ofte være et sammenfall her.

For det tredje må saksdokumentet både være gjenstand for saksbehandling og ha verdi som dokumentasjon, to kriterier som vil måtte basere seg på en skjønnsmessig vurdering. Vi legger normalt til grunn at lista bør legges lavt i forhold til graden av overveilelse som må til for at noe skal kunne kalles saksbehandling etter denne bestemmelsen, så vi vil anta at det å finne frem informasjon for å kunne fylle ut skjema korrekt vil kunne oppfylle dette kriteriet. "Verdi som dokumentasjon" gjelder både internt og eksternt dokumentasjonsbehov, og ut fra din beskrivelse vil administrasjonen her kunne ha behov for å dokumentere overfor fylkestinget hva de har svart på et område som det er fylkestinget som er ansvarlig for.

Ut fra det ovenstående mener vi at svaret på undersøkelsen burde blitt journalført.

Nye tider, nye utfordringer

Fagkompetanse når og der du trenger det!

Xtra personell har bemannet arkiv- og biblioteksfunksjoner fra den gang arkivskapene var fulle til nå hvor nesten alt lagres digitalt. Den digitale revolusjonen har økt viktigheten av forvaltningen av informasjon. Xtra personell har alltid fagkompetanse tilgjengelig til å bemanne uforutsett fravær, til prosjekter eller til daglig drift. Digital eller fysisk informasjonsforvaltning? Vi har fagkompetansen - ring oss i dag!

Xtra personell – *better is always possible*

tlf: 02360

xtra
personell

www.xtra.no

B ØKONOMI
ECONOMIQUE

NORGE P.P. PORTO BETALT

Returadresse:
Norsk Arkivråd, Maridalsveien 3,
0178 Oslo, Norway

norsk arkivråd

KURS - OG SEMINARPROGRAM 2013

PÅ VÅR NETTSIDE WWW.ARKIVRAD.NO
FINNER DU MER INFORMASJON OM VÅRE KURS OG SEMINARER